לאמטוייה אמר ליה רב ירמיה א] לרב אשי הכי אמר רב ירמיה מדיפתי הא צריך לאמטוייה מחלוקת רבי (א) אליעזר ורבנן א) דתנן ר"א אומר המהלך במקום שצריך להלך מחשבה פוסלת מקום שאין צריך להלך אין מחשבה פוסלת ואמר רבא הכל מודים קבלו בחוץ והכניסו בפנים זהו הילוך שצריך להלך קבלו בפנים והוציאו לחוץ זהו הילוך שאין צריך להלך ב) לא נחלקו אלא כשהכניסו וחזר והוציאו ב] מר סבר הא צריך לאמטוייה ומ"ס לאו כהילוך הצריך לעבודה דמי איתיביה אביי ר"א אומר המהלך מקום שצריך להלך מחשבה פוסלת כיצד קבלו בחוץ והכניסו לפנים זהו הילוך שצריך להלך קבלו בפנים והוציאו לחוץ זהו הילוך שאין צריך לילך והא ג] חזר והכניסו הילוך שצריך להלך הוא א"ל ג) אי תניא תניא:

הדרן עלך כל הזבחים

כל ד) הזבחים (ב) שקבלו דמן א) זר ב) אונן ג) טבול יום ד) ומחוסר כפורים ה) ומחוסר בגדים ד] ו) שלא רחץ ידים ורגלים ה) ז) ערל ח) טמא ט) יושב ו) י) עומד על גבי כלים על גבי בהמה ז) על גבי רגלי חברו פסל ח) כ) קבל בשמאל פסל ר"ש מכשיר: **גמ'** זר מנלן דתני לוי ו) דבר אל אהרן ואל בניו לאמר ה] וינזרו מקדשי בני ישראל וגו' בני ישראל ו] למעוטי מאי אילימא למעוטי נשים קרבן נשים בטומאה קרב אלא ז] למעוטי עובדי כוכבים השתא ציץ לא מרצה דאמר מר ט) ובעובדי כוכבים בין בשוגג בין במזיד לא הורצה בטומאה ח] קרב אלא הכי קאמר וינזרו מקדשי בני ישראל ולא יחללו ט] דבי רבי ישמעאל תנא אתיא בק"ו מבעל מום (ג) מה בעל מום שאוכל ל) אם עבד חילל

רש"י

הא לריך לאמטוייה. דקאמרת לאחשובה עבודה מהאי טעם. מחלוקת ר' אליעזר ורבנן (ד) במתני': בחוץ. להלן מן המזבח והכניסו בפנים י) אצל המזבח: והוציאו לחוץ. כלומר ריחקו מן המזבח. הנך חוץ ופנים כולהו בעזרה: הא לריך לאמטוייה. לכשיחזור יא] ויקריבנו אצל המזבח אם תהא אותה הולכה במחשבה פסולה יב]: לאו כהילוך הלריך לעבודה דמי. הואיל ושלא לצורך הוציאו על יג] חנם הוצרך לחזור ולהכניסו: אי תניא. דמודה בה ר' אליעזר תניא ואין מחלוקת בין ר"א לת"ק יד] אלא אר"ש אבוה קאי ופליג:

הדרן עלך כל הזבחים

כל הזבחים. אונן. כל זמן שלא נקבר המת: **טבול יום.** דשרץ ודמת ושאר טומאות שלא הוצרכו לקרבן: **מחוסר כפורים.** זב ומצורע שטבלו והעריב שמשן ולא הביאו כפרתן: **מחוסר בגדים.** כהן גדול ששימש בפחות משמונה וכהן הדיוט בפחות מד': **ושלא רחץ ידים ורגלים.** מן הכיור: **ערל.** כהן שמתו אחיו מחמת מילה ס): **יושב או עומד על גבי כלים.** שיש חציצה בין רגליו לרצפה. וכולהו יליף בגמ' דפסלי בעבודה: **גמ' וינזרו מקדשי וגו'.** גבי מקריבים בטומאה כתיב דסמיך ליה כל איש אשר יקרב מכל זרעכם:)**למעוטי מאי** (טו] **בני ישראל למעוטי מאי.** קרבן של מי הוא ממעט מלהזהיר כהנים על הטומאה: **אילימא למעוטי בנות ישראל.** קרבן נשים שלא הוזהרו כהנים מלהקריבו בטומאה: **קרבן נשים בטומאה קרב.** בתמיה וכי יש כח בקרבן נשים לדחות הטומאה: **אלא למעוטי קרבן עובדי כוכבים.** עובד כוכבים שעילה עולתו טז] כדתניא בהכל שוחטין (חולין יג:) איש איש לרבות את העובדי כוכבים שנודרים נדרים ונדבות כישראל: **השתא ליץ לא מרלה.** על טומאת עולין שבקרבנו כגון נטמא הדם או החלב כדרך שמרצה על של ישראל: **דאמר מר.** במנחות בהקומץ רבה (דף כה.): **לא הורלה.** דכתיב לרצון להם [שמות כח] ולא לעובדי כוכבים: **בטומאת הגוף יהא קרב.** בתמיה. והלא [אפילו] אכל קרבן יחיד דישראל לא נדחת: **אלא הכי קאמר וינזרו מקדשי.** יתרחקו בטומאה יז] מכל קדשים: **בני ישראל לא יחללו.** והזרים אף הם ינזרו כדי שלא יחללום לימד על זר שעבד שחילל את הקדשים ופסלם: **בעל מום שאוכל.** את קדשי קדשים דכתיב (ויקרא כא) מקדשי הקדשים ומן הקדשים יאכל: **אם עבד חילל.** דכתיב מום בו ולא יחלל את מקדשי (שם):

תוספות

זר ואונן. הא דלא תנא בעל מום ושתויי יין ופרועי ראש יח] משום דכתיב בהן חילול בהדיא י): **טבול יום.** אע"ג תני טמא וזו ואין צריך לומר זו קתני ומשום דאיכא תרי קראי תני תרוייהו והא דלא תני טמא ברישא דניחא ליה למיתני טמא בהדי ערל כדאשכחן בפרק הערל (יבמות דף ע.) ובחגיגה (דף ד:) ועוד כ) איכא תנא דמרבי ליה לערל כי טמא ומיהו סוגיא דגמ' דלא כוותיה מדמצרכי ליה תרי קראי וכי תימא דאצטריך לערל בקרבן צבור דאילו טמא שרי דהא יט] כי מרבי ל) ר"ע לערל כי טמא היינו בזב כ] ומצורע דמההוא קרא דריש דכתיב איש איש מזרע אהרן והוא צרוע או זב ואותה טומאה לא הותרה בצבור: **אלא** למעוטי עובדי כוכבים השתא ציץ לא מרצה. הקשה הרב רבי יוסף טוב דהכא משמע דהאי בני ישראל לא אתא למעוטי עובדי כוכבים ולקמן אמרינן בפרק ב"ש (דף מה.) קדשי עובדי כוכבים אין חייבין עליהם משום נותר דילפינן חילול כא] מטומאה ובטומאה כתיב בני ישראל ולא עובדי כוכבים ואין לומר דמבני ישראל דכתיב גבי אכילת קודש בטומאה קדריש שזהו פסוק שני לו בפרשת אמור אל הכהנים דלא משמע הכי בתורת כהנים ובריש תמורה (דף ג.) דמייתי התם בהדיא קרא דוינזרו ועוד דגבי וינזרו כתיב חילול ולא גבי אכילת קודש בטומאה וי"ל דקרא דוינזרו מיירי בכל שימוש בין בכהן טמא ששימש בין בזר ששימש וגם איירי בכל טומאה בין באכילת קדשים בטומאה בין בטמא ששימש ופשיטא ליה דלמעוטי קדשי עובדי כוכבים מאכילה בטומאה לחודיה לא אתא דמבני ישראל דכתיב בתריה גבי אכילה בטומאה נפקא ואתא למידרש זר מבני ישראל ולא יחללו ובאכילת כב] טומאה דכתיב הכא לאשמועינן דכתיב ביה חילול לאגמורי אנותר וא"ת א"כ במכות (דף יד:) מ) ובשבועות (דף ז.) ובפרק הערל (יבמות דף עה.) אמאי דחק ר' יוחנן כג] אזהרה לאכילת קודש בטומאה תיפוק לן מהכא ויש לומר משום דהאי קרא הוי לאו שבכללות דאתא נמי לטמא ששימש מיהו קשה בפרק אלו הן הנשרפין (סנהדרין דף פג.) דיליף טמא ששימש במיתה מחילול חילול מתרומה ופריך נילף חילול מנותר דבכרת ולא במיתה ומשני חילול דרבים עדיף ולא יחללו מלא יחללו אבל נותר [illegible] ולא יחללו וי"ל דיליף טמא ששימש במיתה מחילול דכתיב בתרומה גבי מיתה [illegible] גבי כרת כי את קדש ה' חלל ונכרתה ולכך משני היינו חילול דיחיד אבל לא יחללו [illegible] לא כתיב עונש בהדיה. ז"ה עיקר ברו"ך. ועוד י"ל דבהאי קרא דלא [illegible]

אתיא בק"ו וחומר מבעל מום. [illegible]

תורה אור השלם

א. דַּבֵּר אֶל אַהֲרֹן וְאֶל בָּנָיו וְיִנָּזְרוּ מִקָּדְשֵׁי בְנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא יְחַלְּלוּ אֶת שֵׁם קָדְשִׁי אֲשֶׁר הֵם מַקְדִּשִׁים לִי אֲנִי יְהוָה: ויקרא כב, ב

מוסף רש"י

[illegible]

שיטה מקובצת

[illegible]

הגהות הב"ח

[illegible]

שינויי נוסחאות

[illegible]

זר שאינו אוכל אינו דין שאם עבד חילל מה לבעל מום שכן עשה בו קרב כמקריב טמא יוכיח מה לטמא שכן מטמא בעל מום יוכיח [א]וחזר הדין לא ראי זה כראי זה ולא ראי זה כראי זה הצד השוה שבהן שמוזהרין ואם עבדו חיללו אף אני אביא זר שהוא מוזהר ואם עבד חילל מנלן [א] דמוזהר אי מוינזרו חילול בגופיה כתיב ביה אלא [1]וזר לא יקרב אליכם איכא למיפרך מה להצד השוה שבהן שכן לא הותרו בבמה לא תימא טמא יוכיח אלא אימא אונן יוכיח מה לאונן שכן אסור במעשר [בעל מום] יוכיח [ב]וחזר הדין לא ראי זה כראי זה [ב] הצד השוה שבהן שמוזהרין כו' ה"נ לפרוך מה להצד השוה שבהן שכן לא הותרו בבמה מתקיף לה רב סמא בריה דרבא ומאן לימא לן דאונן אסור בבמה דלמא שרי בבמה רב משרשיא אמר [ג]אתיא ק"ו מיושב (א) מה יושב שאוכל אם עבד חילל זר שאינו אוכל אינו דין שאם עבד חילל [ג]מה ליושב שכן פסול לעדות מיושב ת"ח מה לשם יושב שכן פסול לעדות שם יושב לא פריך ואם ת"ל פריך אתיא מיושב ומחדא מהנך ויושב דכשר בבמה מנלן אמר קרא [2]לעמוד לפני ה' לשרתו לפני ה' ולא לפני במה: אונן: מנלן דכתיב [3]ומן המקדש לא יצא ולא יחלל הא אחר שלא יצא חילל רבי אלעזר אמר מהכא [4]הן הקריבו אני הקרבתי מכלל דאי אינהו אקריב שפיר אישתרוף ורבי אלעזר מאי טעמא לא אמר מומן המקדש לא יצא אמר לך מי כתיב הא אחר שלא יצא חילל ואידך מ"ט לא אמר מהן הקריבו קסבר [ד]מפני טומאה נשרפה דבי רבי ישמעאל תנא אתיא בק"ו מבעל מום ומה

רש"י

זר שאינו אוכל. בקדשי קדשים: **שכן עשה בו קרב כמקריב.** המום פוסל בקרבן כדרך שפוסל בכהן: **טמא יוכיח.** שלא עשה בו קרב כמקריב שאין בהמה מקבלת טומאה מחיים כשם שהכהן טמא מחיים וכתיב וינזרו ולא יחללו אלמא טמא שעבד חילל: **שמוזהרין.** שלא לעבוד טמא מוינזרו בעל מום (ה) מולא יגש: **היכא מוזהר.** זר: **אי נימא מוינזרו.** דרשת [ג] ליה להאי קרא בני ישראל להזהיר זרים כדאמר לעיל: **חילול בגופיה כתיב.** וק"ו למה לך: ה"ג **מה להצד כו' שכן לא הותרה** [ד] **בבמה.** בבמת יחיד (בבמה) בשעת היתר הבמות דתנן בפ' בתרא (לקמן קיג.) הזמן והנותר והטמא שוין בזה ובזה ובברייתא תניא (ו) עלה דברים ששוותה במה קטנה לבמה גדולה דם מתיר ומפגל ומומין תאמר בזר שכשר בבמה כדתנן התם אלו דברים שבין במה גדולה לבמה קטנה וקתני התם כיהון ובגדי שרת (ט) וקראי (ו) נמי מוכחי בגדעון ומנוח ושמואל שהקריבו בבמה [ה]: **אונן.** ילפינן לקמן מקראי אם עבד חילל: **שכן אסור במעשר.** דכתיב לא אכלתי באוני (דברים כו): אונן מוזהר שלא יעבוד דכתיב בכהן גדול ומן המקדש לא יצא ולא יחלל הא אחר שלא יצא חילל: **דלמא שרי בבמה.** דגבי אונן כתיב ומן המקדש: **יושב אם עבד חילל.** לקמן ילפינן לה בפירקין [דף כג:]: **שכן פסול לעדות.** דאמרי' במס' שבועות (דף ל.) ועמדו שני האנשים בעדים הכתוב מדבר: ומשני **מיושב תלמיד חכם.** הכא [ו] מייתי לה דכשר לעדות כדאמרי' התם (שם) שבית דין חולקים לו כבוד ומושיבים אותו: **[שם יושב].** מצינו [ז] שם [ח] יושב בעלמא שפסול לעדות משום שם יושב תאמר בשם זר שאינו נפסל לעדות משום שם זרות: **שם יושב לא פריך.** הואיל וההוא יושב ת"ח דמייתי מיניה לק"ו כשר לעדות: **ומחד מהנך.** אונן או טמא או בעל מום: **ויושב דכשר בבמה מנא לן.** דלא נפרך שכן לא הותרו בבמה דהא מדשבקיה רב משרשיא לקל וחומר דלעיל דאונן וטמא ובעל מום ונקט יושב משום הני [ט] פירכי שבקיה דלא משכחת היתר בבמה בהדיא לחד מינייהו הכא מנליה: **לעמוד לפני ה'.** במקדש הוא דבעי' עמידה: **אונן מנלן.** דפסול כדקתני מתני': **ומן המקדש וגו'.** לעיל מיניה כתיב לאביו ולאמו לא יטמא וכהן גדול משתעי וסמיך ליה ומן המקדש וגו' כלומר אף ביום שמתו אביו ואמו אין צריך לצאת מן המקדש אלא עומד ומקריב ולא יחלל שאין הקדשים מתחללין בכך הא הדיוט שלא יצא ועבד חילל: **הן הקריבו.** הן היום הקריבו וגו'. מתשובתו של אהרן אתה למד מה אמר לו משה מדוע לא אכלתם כו' שמא בניך הקריבוה באנינות [י]שהיו אוננים על נדב ואביהוא ופסלתיה [י] ולכך נשרפה אמר לו אהרן וכי הן הקריבו והלא הדיוטות הן ופסולין לעבודה אני הקרבתי שאמרת לי (ח) ועשה את קרבן העם וגו' ואני כהן גדול ומקריב אונן מכלל דאי אינהו אקרוב דשפיר אשתרוף ולא היה משה אומר להם מדוע לא אכלתם: **מי כתיב הא אחר כו'.** דלמא אחר נמי לא חילל ובדידיה איצטריך ליה למישרייה דלא תימא מתוך חשובו [יא] וקדושתו יתירא הוא פסול אונן: **קסבר מפני טומאה.** שנגע בה נשרפה ולא הוזכר שם אנינות לענין הקרבה והן (ג) הקריבו ה"ק הן היום הלא עדיין יום הוא והיינו [יב] אסורין בקדשים [יג] לאכול עד הערב ומתוך [יד] כך אירע בה טומאה באונס. ואיכא תנאי דפליגי לקמן (דף קא.) בהא חד אמר מפני טומאה נשרפה וחד אמר מפני אנינות נשרפה שלא היו יכולין לאוכלה אפילו לערב דקסבר אנינות לילה נמי אסור ואפילו נקבר המת ולפי שלא היו לה אוכלין נשרפה וכדר' יוחנן בן ברוקה דאמר בפסחים (דף פב.) גבי נטמאו בעלים של פסח אף זה ישרף מיד שאין לו אוכלין ואין טעון עבור צורה: שאינו

קסבר מפני טומאה נשרפה. הוה מצי למימר לדסמכו לתנא דבי רבי ישמעאל דקסבר מפני אנינות נשרפה והן הקריבו אתי לאזהרה

תוספות

זר שאינו אוכל כו'. ואין לומר דטמא בקרבן צבור (ט) וכהן גדול אונן (י) יוכיח שאינן אוכלין ועובדים דמה להנך שכן אינן מוזהרים תאמר בזר דמוזהר: **מה לטמא שכן מטמא.** לא מצי למיפרך שכן עשה בו קריבים כמקריבים [כדפי' בקונטרס]:

אף אני אביא זר שמוזהר כו'. לכך צריך לטעמא דאזהרה משום דלא תימא טמא בקרבן צבור וכהן גדול אונן יוכיח כדפרישית ומהאי טעמא נמי צריך לקמן (י) בערל הלכתא גמירי לה דלא [טו] אתי בק"ו:

היכן מוזהר. תימה נימא מוהקריבו בני אהרן דדרשי' (לקמן דף לב.) מקבלה ואילך מצות כהונה מיהו עדיפא משני לאו גמור מוכל [טז] זר לא יקרב:

הג"ה דלמא שרי בבמה. והאי דלא חשיב אונן לקמן בסוף מכילתין (דף קיג.) בדברים שבין במה גדולה לבמה קטנה כדחשיב כיהון ובגדי שרת דילמא תנא ושייר דשייר נמי יושב:

ומה יושב שאוכל. כגון במורם מקדשים [יז] (ל) ובכור:

מה ליושב שכן פסול לעדות. צריך ליזהר שלא לדון ע"פ עדות דמיושב ובגט אשה צריך ליזהר יותר ושמא דיעבד אין לחוש דאמר בירושלמי פ' ד' מיתות [ה"ח] גבי מברך את השם והדיינין עומדין על רגליהם מיכן לדיינין שקבלו עדות מעומד שדנין על פי עדותן ומשמע התם דכי היכי דאין עכובא בישיבת הדיינין אע"פ שיש להם לישב מן התורה ה"נ אין עכובא בעמידת העדים אע"פ שיש להם לעמוד מן התורה. הקשה ה"ר אפרים כהן גזלן יהא פסול לעבודה קל וחומר מבעל מום שכשר לעדות ואם עבד חילל ולייתי מבעל מום ומחד מהנך ולאו קושיא היא דכיון דגזלן אינו מוזהר לא אתי מינייהו כדפרישית לעיל:

מיושב תלמיד חכם. א"כ הא דאמרי' (שבועות דף ל:) דתלמיד חכם לא ליזל אסהודי לקמיה דזוטר מיניה לאו משום דצריך לעמוד אלא משום זילותא דהא אי אזיל לאסהודי (מנפשיה) [יח] מעיד מיושב ותו דאמרינן בפרק שבועת העדות (שם) הני מילי לממונא אבל לאיסורא ילך להעיד אין חכמה ואין תבונה לנגד ה' ותימה בסנהדרין (יט.) דאמרו לו לינאי עמוד על רגליך ויעידו בך והא מלך עדיף מתלמיד חכם דמלך אין יכול למחול על כבודו ותלמיד חכם יכול למחול וי"ל דלא דמי דטעמא דמחיל תלמיד חכם משום דתורה דידיה היא אבל מלך כתיב שתהא אימתו עליך אין זה שלו אלא של אחרים ואין יכול למחול (מ) זה ולגבי מצות יכול למחול (י) דאם מוחל על כבודו [יט] בשביל כך לא יניח שלא תהא אימתו עליך ועוד יש לומר דעובדא דינאי דיני נפשות הוה ובדיני נפשות אפילו תלמיד חכם עומד ואם תאמר היכי גמר מיושב תלמיד חכם מה ליושב תלמיד חכם שכן פסול לחליצה דחליצה בעי מעומד כדאמר שילהי מצות חליצה (יבמות קו.) בתי עמודי וטעמא משום דכתיב ועמד ואמר ומיהו [כ] טעמא על כרחין דחליצה מעומד לאו משום ועמד ואמר דמי כתיב ויעמד ויאמר כדדייק פ' בתרא דמועד קטן (דף כא.) גבי קריעה אלמא טעמא משום דהוי כמו דין ויכול תלמיד חכם ליטב ובדיעבד [כא] אם חלצה מיושב כשרה תדע דהא תניא חלצה בין עומד בין יושב בין מוטה כשרה ואי מקרא דועמד ואמר בעינן מעומד אם כן ליהוי עכובא מקרא דככה אלא מטעם דין הוי כדפרישית ובספרי (ס) דדריש עומד מקרא דועמד ואמר אסמכתא הוא (ע): הגה"ה ואם תאמר מה ליושב שכן אסור בעזרה כדאמר (יומא דף כה.) אין ישיבה בעזרה אלא למלכי בית דוד ושמא אינו מן התורה תדע דאי דאורייתא אמאי צריך קרא לקמן (דף כג:) ליושב למצוה תיפוק ליה דאפילו בלאו עבודה אין ישיבה ומיהו (פ) איצטריך קרא לעובד בהשתחוואה (צ):

עין משפט נר מצוה

א מיי' פ"ט מהלכות ביאת מקדש הלכה ה:

תורה אור השלם

1. ונלוו עליך ושמרו את משמרת אהל מועד לכל עבדת האהל וזר לא יקרב אליכם: במדבר יח, ד
2. בעת ההוא הבדיל יהוה את שבט הלוי לשאת את ארון ברית יהוה לעמד לפני יהוה לשרתו ולברך בשמו עד היום הזה: דברים י, ח
3. ומן המקדש לא יצא ולא יחלל את מקדש אלהיו כי נזר שמן משחת אלהיו עליו אני יהוה: ויקרא כא, יב
4. וידבר אהרן אל משה הן היום הקריבו את חטאתם ואת עלתם לפני יהוה ותקראנה אתי כאלה ואכלתי חטאת היום הייטב בעיני יהוה: ויקרא י, יט

מסורת הש"ס

[illegible]

הגהות הב"ח

[illegible]

גליון הש"ס

[illegible]

מוסף רש"י

[illegible]

שינויי נוסחאות

[illegible]

שיטה מקובצת

[illegible]

תורה אור

ו. וידבר אהרן אל משה הן היום הקריבו את חטאתם ואת עלתם לפני יהוה ותקראנה אתי כאלה ואכלתי חטאת היום הייטב בעיני יהוה: ויקרא י, יט

מוסף רש"י

אונן שאין אוכל. שלא הותרה כאן אלא עבודה, וקדשים אסורין באונן ק"ו ממעשר הקל שאמרה תורה לא אכלתי באוני ממנו (יומא יג.). מפני אנינות נשרפה. רטלה דאהרן שהיו אוננין ואסורין לאכול בקדשים, דכתיב לא אכלתי באוני ממנו, ואתי קדשים בק"ו ממעשר (פסחים פב:). שלא הותרה לגס אנינות לגו ביום (לקמן קא.).

שיטה מקובצת

דסבר מפני אנינות נשרפה. שלא היו לה אוכלין, וקסבר אנינות לילה דאורייתא. ומיהו לא יליף (רילול) ר' ישמעאל [חילול] מיניה דאי לאו קרא אחרינא כו' (בכתוב בתו"ה ד"ה קסבר) (לשון מהר"פ): מפני אנינות נשרפה. וא"ת חילול נמי בגופיה כתיבא כדאמר לעיל הא אקריבו אינהו שפיר אשתרוף. וי"ל דדין לאו קרא אחרינא הוה אמינא הא דאמר להו שמא באנינות הקרבתם אותה לאו למימרא דאי עבדי הכי שפיר אשתרוף כו' כפי"ה. וא"ת בפרק התערובת כו' (בכתוב בתו"ה והיכן). וי"ל דלא דמי לאנינות כו' [דלא] אמר משה בפירוש אלא מתוך תשובתו של אהרן כדפי', אבל הן לא הובא את דמה כתיב בפירוש משמע בהדיא הא אם הובא שפיר אשתרוף. תוספות בשנוי אחר: שכן לא הותר מכללו. וא"ת הרי הותר מכללו בבמה, וי"ל דהואיל ושם לא נאסר מעולם אין זה הותר מכללו, דמכללו משמע ממקום שנאסר וכפי"ה. והקשה הר"ר חיים כהן כו' (בכתוב בתו"ה שכן), וי"ל דה"פ מה לזר שכן לא הותר בבמת צבור תאמר באונן שכן הותר מכללו בבמת צבור (מהר"פ): אתיא בק"ו מיושב. לא בא רב משרשיא לחלוק על דברי רבי ישמעאל שהוא תנא, אלא תנא דבי רבי ישמעאל אמר דבריו בקיצור אתיא מקל וחומר ולא אמר יותר, ופי' התלמיד לעיל מבעל מום (או מאונן) [ואונן], ורב משרשיא פי' מיושב. ויש לתמוה על סוגיא, דלעיל אמר לתנא דבי ר' ישמעאל קאתי זר מאונן ובעל מום, דקאמר אונן ייכיח, אלמא פשיטא ליה דאונן מחלל יותר מזר, והכא פשיטא אונן מבעל מום וזר (אלא) [אלמא] פשיט ליה דזר מחלל יותר מאונן. ואמר מורי דתנא דלעיל מיירי לפי אותה שיטה דקים לן דאונן מחלל עבודה מקרא דהן הקריבו או מן המקדש כו' הא אחר שלא יצא כו', אבל זר לא נפקא לן מיוזהרו דלא מיירי בכל זרות אלא בטומאה, והכא איירי לפי אותה שיטה דזר מחלל עבודה מיוזהרו ולא נפקא לן אונן לא מהן הקריבו ולא [מ]ומן המקדש לא יצא (מהר"פ): אתיא [בק]"ו מיושב כו'. וא"ת מה ליושב שכן לא הותר מכללו במקדש אצל כה"ג בקרבן יחיד תאמר באונן כו', וי"ל דהוי פירכא כל דהו ופירכא כל דהו לא פרכינן על חדא מחדא (חולין דף קטו.). ומיהו לנסוף דקאמר אתיא מיושב וחד מהנך קשה דאיכא למיפרך מה להצד השוה שבהן שכן לא הותרו מכללן במקדש, וי"ל דהא טומאה מיהא אישתראי ועליף מיושב ומטמא (מהר"פ): אבל בקרבן צבור מרצה. תימה הא מדכתיב הן היום הקריבו משמע אי אקרביה שפיר אשתרוף, והתם קרבן צבור הוי, וי"ל דנהי דמרצה מ"מ אינו נאכל דדיו לבא מן הדין [לטיות] כנדון דמטומאה גמרינן לה והתם אינו נאכל לעו"ג דמרצה. ומיהו קשה דלא דמי לטומאה דהתם הא דלאו נאכל היינו משום דנטמא הבשר כשהוא נוגע בה הלכך לעו"ג דמרצה הבשר (טמאוה) [טמא], אבל באנינות לא שייך למימר הכי. לכך נראה דרבא סבר מפני טומאה נשרפה ומה שלא אכלוה היום

שאמר להם משה שמא עברתם על איסור הקרבת אנינות וטעיתם מחמת כך לשורפו ומיהו לא יתכן ט) כדפי' בקונטרס בסמוך וסוגיא זו לא כחד מהנך תנאי דפ' טבול יום (לקמן קא.) ואין לתמוה על זה דהנהו תנאי י) דרשי קראי דהתם לפי האמת דקי"ל דאונן מחיל עבודה מקרא אחרינא אבל אי לאו דנפקא לן מקרא אחרינא מהתם לא הוה שמעינן דהוה דרישנא לקרא כי הכא וכדמפרש ליה בקונטרס:

והיכן מוזהר כו' אלא מהן הקריבו וקסבר מפני אנינות נשרפה. שלא היו יא) אוכלין כל היום ולילה שאחרי כן ולמחרתו יהיה [נותר] ונשרף בו ביום יב) בלא עבור צורה דקסבר אנינות לילה נמי אסור ואפי' נקבר המת ו) וכשאמר לו אהרן מפני אנינות נשרפה טעה משה שלא הבין מפני אנינות דקאמר אהרן שזהו שלא היו ראויין לאכול מחמת אנינותם אלא קסבר שהקריבו אוננים ואמר להו משה שמא באנינות הקרבתוה יג) ומיהו חילול לא יליף ר' ישמעאל מיניה דאי לאו קרא אחרינא הוה אמינא דכי נמי יד) דאמר להם באנינות אקרבתוה לא למימר דאי עבוד הכי שפיר אשתרוף אלא כשאמרו לו מפני אנינות שרפנוה אמר להם שמא עברתם על אזהרה והקרבתם אוננים ואמר טו) אהרן וכי הן הקריבו כך פי' בקונט' וקצת צריך להוסיף על פירושו דכשאמר להם שמא עברתם על אזהרה והקרבתם אוננים רוצה לומר וטעיתם לשורפה על כך דאי לאו הכי מה ענין זה אצל (זה) שריפה ועל זה השיב אהרן הן הקריבו אני הקרבתי ומפני אנינות שאמרתי לא מפני הקרבתם באנינות אלא מפני שלא יכולנו לאכול מפני אנינות וא"ת בפ' כיצד צולין [פסחים פג.] ולקמן בפרק התערובת [דף פב:] דדרשינן חטאת שנכנס דמה לפנים פסולה מהן לא הובא את דמה טז) היכי דריש ליה דלמא הכי קאמר ליה שמא יז) טעית לשורפה מפני שנכנס דמה לפנים וי"ל דלא דמי דלמה היה לו להזכיר למשה יח) הנך פסולין דיוצא ונכנס דמה לפנים דבשלמא גבי אנינות היה סבור שמא טעה לפי שאמר לו אהרן מפני אנינות נשרפה וה"ר חיים תירץ דאנינות לא אמר לו משה בפירוש אלא מתוך תשובתו של אהרן אבל הן לא הובא את דמה אמר משה בפי' משמע בהדיא דאם הובא שפיר אשתרוף: **שכן** לא הותרו מכללן. פירש בקונטרס וזר דהותר בבמה אין זה הותר מכללו שהרי לא נאסר שם מעולם והקשה ה"ר חיים דבהקומץ רבה (מנחות כה.) קרי עון יט) יוצא הותר מכללו כ) בבמה ותירץ דשאני גבי ציץ דכתיב ו) לרצון להם בכל מקום שמרצה ועוד י"ל דאפילו מיקרי הותר מכללו מ"מ פרכינן הכא שפיר שכן לא הותרו מכללן במקום שנאסרו: **שם** טומאה מיהא אישתראי. וא"ת מה להנך זר בעל מום טמא שכן במיתה תאמר באונן וכו' וי"ל דסבר לה כרבנן דאמרי (סנהדרין פג.) בעל מום שמשמש באזהרה ולא כרבי [דאמר] במיתה וא"ת מה להנך שכן פסולין בפרה בעל מום זר וטמא תאמר באונן (לקמן דף יז:) וי"ל טבול יום יוכיח: **אתיא** בק"ו מיושב. תימה מה ליושב שכן לא הותר מכללו: **אבל** בקרבן צבור מרצה. תימה הרי חטאת דאהרן דהיינו שעיר דר"ח דקיימא לן פרק טבול יום (לקמן קא.) ובשמעתין דאם הקריבוה באנינות פסולה וי"ל כיון דלא ילפינן אלא מטומאה דינו כטומאה דלטומאה דאינו מרצה אלא באימורין כא) אבל הקרבן אינו נאכל ועוד דבלאו הכי סתר ליה שפיר להאי ק"ו: **ומה** טומאה. תימה אי אנינות לילה דאורייתא כב) איכא למיפרך מה לטומאה שכן הותרה בפסח הבא בטומאה באכילה ח) תאמר באנינות שלא הותר ט): **ולא** תותר אנינות כו'. תימה מה לטמא שכן מטמא כג) ויש לומר דאינו ק"ו גמור אלא סתירת דברים כד): י) **כל** חדא וחדא תיקום בדוכתיה. נ"ע פ"ק דחולין (דף כב:) גבי ק"ו דכשר בתורים פסול בבני יונה וגבי כשר שבפרה פסול בעגלה (שם כג:) וגבי ויהיו כל הכלים מקבלין טומאה מאוירן מק"ו (שם כה.) ובפ' ואלו מנחות (מנחות עה.) גבי חלות ורקיקים וכן פ' כל המנחות (שם דף סג:) גבי שלמי יחיד שטעונין סמיכה ובפ' השוכר את הפועלים (ב"מ פח:) גבי שור אוכל במחובר ובפרק כיצד הרגל (ב"ק כה:) דקאמר ותהא שן חייבת ברשות הרבים מק"ו ובפ"ק דקדושין (דף יד.) ותהא יבמה יוצאה בגט מקל וחומר ובנזיר פרק שלשה מינין (דף מד.) גבי טמא כה) כמיטמא ובסוף יש מותרות (יבמות פז:) דנעשה מתים כחיים מק"ו צריך לדקדק בכולן אמאי לא אמר כל חדא וחדא תיקום בדוכתיה ושמא שאני הכא משום

בעל מום שאוכל אם עבד חילל אונן שאין אוכל אינו דין שאם עבד חילל מה לבעל מום שכן עשה בו קריבין כמקריבין זר יוכיח מה לזר שכן אין לו תקנה בעל מום א) יוכיח א)וחזר הדין לא ראי זה כראי זה ולא ראי זה כראי זה הצד השוה שבהן שהן מוזהרין ואם עבדו חיללו אף אני אביא אונן שמוזהר ואם עבד חילל היכן מוזהר אילימא מומן המקדש לא יצא חילול בגופיה כתיב ביה אלא ו)מהן הקריבו וקסבר ג)מפני אנינות נשרפה איכא למפרך מה להצד השוה שבהן שכן לא הותרה ב) מכללו טמא יוכיח מה לטמא שכן מטמא הנך יוכיחו וחזר הדין כו' הצד השוה שבהן שמוזהרין כו' ולפרוך מה להצד השוה שבהן שכן לא הותרו מכללן אצל כהן גדול בקרבן יחיד שם טומאה מיהא אישתראי רב משרשיא אמר אתיא בקל וחומר מיושב ומה יושב שאוכל אם עבד חילל אונן שאינו אוכל אינו דין שאם עבד חילל מה ליושב שכן פסול לעדות מיושב תלמיד חכם מה לשם יושב שכן פסול לעדות שם יושב לא פריך ואם תימצי לומר פריך אתיא מיושב ומחדא מהנך: אונן פסול: אמר רבא ג) לא שנו אלא בקרבן יחיד אבל בקרבן צבור מרצה קל וחומר מטומאה (א) מה טומאה שלא הותרה מכללה אצל כהן גדול בקרבן יחיד הותרה אצל הדיוט בקרבן צבור אנינות שהותרה מכללה אצל כהן גדול בקרבן יחיד אינו דין שהותרה אצל כהן הדיוט בקרבן ציבור מתקיף לה רבא בר אהילאי לא תותר אנינות אצל כהן גדול בקרבן יחיד מקל וחומר ומה טומאה שהותרה אצל כהן הדיוט בצבור לא הותרה אצל כהן גדול בקרבן יחיד אנינות שלא הותרה אצל כהן הדיוט בקרבן צבור אינו דין שלא תותר אצל כהן גדול בקרבן יחיד ותותר טומאה אצל כ"ג בקרבן יחיד מק"ו ומה אנינות שלא הותר אצל כהן הדיוט בקרבן צבור הותרה אצל כהן גדול בקרבן יחיד טומאה שהותרה אצל כהן הדיוט בקרבן צבור אינו דין שהותרה אצל כ"ג בקרבן יחיד ולא תותר טומאה אצל כהן הדיוט בקרבן צבור מקל וחומר ומה אנינות שהותרה אצל כ"ג בקרבן יחיד לא הותרה אצל כהן הדיוט בקרבן צבור טומאה שלא הותרה אצל כהן גדול בקרבן יחיד אינו דין שלא תותר בכהן הדיוט בקרבן צבור (ולא תותר ולא תותר אנינות וטומאה טומאה יחיד ויחיד ציבור סימן)

שאינו אוכל. דכתיב ג) לא אכלתי באוני: [**אין לו תקנה**]. ואונן יש לו תקנה למחר: **בעל מום.** יש לו תקנה כשיעבור מומו: **חילול בגופיה כתיב.** כיון דדייקת הא אחר שלא יצא ה) ק"ו תו למה לך: **וקסבר מפני אנינות נשרפה.** שלא היו לו אוכלין וכדפרישית וכשאמרו לו מפני אנינות שרפנוה טעה כסבור שהקריבוה אוננים ואמר להם שמא באנינות הקריבוה ומיהו חילול לא יליף ר' ישמעאל מיניה דאי לאו ה) (קרא אחרינא) הוה אמינא האי דאמר להו שמא באנינות הקרבתם אותו לאו למימרא דאי עביד הכי שפיר אשתרוף אלא כשאמרו לו מפני אנינות שרפנוה אמר להם שמא עברתם על האזהרה והקרבתם אוננין ואמר לו אהרן וכי הן הקריבו דאסורים להקריב אוננין אני הקרבתי שאין אנינות פוסל בי: **לא הותרו מכללן.** זר ובעל מום מכלל איסורן שנאסרו במקדש לא הותרו אצל שום קרבן ולא אצל שום אדם תאמר באונן שהותר מכללו אצל כהן גדול: **טמא יוכיח.** שהותר מכללו אצל קרבן צבור דכתיב במועדו ד) ואפילו בטומאה ואם עבד בקרבן יחיד חילל: **ולפרוך מה להצד השוה.** שבשלשתן שכן לא הותרו בקרבן יחיד אפי' אצל כ"ג אבל אונן הותר: **שם טומאה מיהא הא אישתראי.** כגון בצבור הלכך לאו פירכא היא. ואי קשיא למה לי למימר טמא יוכיח בזר נמי משכחת לה דהותר שם זרות בבמה ס) אין זה הותר מכללו שהרי לא נאסר שם מעולם אבל אונן הותר מכללו שהרי נאסר במקדש אצל כהן [הדיוט]: **מתקיף לה רבא בר אהילאי.** אדרבא ו) פריך דפשיטא ליה דטומאה לא הותרה לכהן גדול בקרבן יחיד מדלא אשכחן דאישתראי אלא בצבור ופשיטא ליה דהותרה בצבור אפילו אצל כהן הדיוט מדאישתראי סתמא ופשיטא ליה דאנינות הותרה אפילו בקרבן יחיד אצל כהן גדול מדאשתראי סתמא ובאיסור אנינות אצל כהן הדיוט בא לחלק על ידי ק"ו ולומר לא נאסר אלא ביחיד ולא אמרי' סתמא איתסר אם במה שלא חלקו הכתובים אתה בא לחלק על ידי קל וחומר אמאי פשיטא לך בהנך דלעיל יש לך לדרוש קל וחומר חילוף ולהחליף את כולן: **לא תותר אנינות אצל כהן גדול ביחיד.** וכי שרייה בצבור שרייה: **מק"ו ומה טומאה שהותרה כו'.** דהא סתמא אישתרי: **לא הותרה כו'.** דהא לא אשכחן דאישתראי ביחיד דלא כתיב במועדו אלא בצבור, אנינות כו': **ותותר טומאה כו'.** כלומר אי נמי דריש הכי ותותר טומאה אצל כ"ג ביחיד ז) ואוקי איסורא בכהן הדיוט: **ולא תותר טומאה אצל כהן הדיוט כו'.** כלומר א"נ החליף ודרוש בו ח) נמצא מסולק מכולן ולא תדע מה תדרוש אלא אל תחלוק במה שלא פירשו לך הכתובים:

דאיכא

מסורת הש"ס

א) [קידושין דף כא. וש"נ], ב) [לקמן קא. פסחים פב:] ירושלמי פסחים פ"ז ה"ט, ג) דברים כו יד, ד) פסחים עז., ה) לקמן קיג., ו) ע' לקמן ק:, ז) שמות כח לח, ח) פסחים עו:, ט) שם צב. י) שייך לדף שאחר זה:

הגהות הב"ח

(א) גמרא ומה טומאה:

שינויי נוסחאות

א] מום עובר (ב"י): ב] הותרו מכללן (כי"מ וכ"ה ברש"י): ג] צ"ל רבה (ש"מ): ד] יצא חילול (ש"מ): ה] לאו ק"ו הוה כל"ל (ש"מ והגרי"ב). אמנם בכה"י ובתוס' וכש"מ ד"ה מפני, כלפנינו. וע' תו' ברש הענ' שכ' דאונן מחיל עבודה מקרא אחרינא: ו] צ"ל אדרבה (ש"מ): ז] בקרבן יחיד כל"ל (דו"ר פ"ס): ח] בו כך (בתה"י): ט] צ"ל יחלל (יעב"ץ). ועפ"י רש"י יש לגרוס ומיהו לא יליף חילול מיניה וכו': י] תנאי דהתם דרשי קראי לפי וכו' עבודה וילפינן מקרא אחרינא אבל וכו' אחרינא מהך קרא לא הוה כו' (צ"ק): יא] היו לה אוכלין כל"ל (ש"מ). נ"ל היו יכולין לאכול כל היום ולילה שלאחריו עד למחרתו והיו שורפין בו ביום כו' (צ"ק): יב] ביום ולכן תשרף בלא כל"ל (ש"מ): יג] הקרבתוה ופסלתוה (ש"מ): יד] נמי אמר להם שמא באנינות כל"ל (ש"מ): טו] ואמר לו אהרן וכי הן הקריבו דאסורים להקריב אוננים אני שאני כה"ג הקרבתים שאין אנינות פוסלת בי כך פי' כו' (ש"מ): טז] דמה דמשמע הא אם הובא דמה פסולה, והיכי דריש ליה דלמא כו' כל"ל (ש"מ): יז] שמא עברת על האזהרה וטעית כו' (ש"מ): יח] נל"ל למשה להזכיר: יט] עון נמחק (ש"מ): כ] מכללו לפי שהותרו בבמה (ש"מ): כא] צ"ל האימורין (ש"מ): כב] ז' גי' כה"י. וטה"ק גר' כש"י לאו דאורייתא. וע' מהרמ"ש יו"ד לתוד"ה שרפה: כג] בש"מ נוסף ועוד הרבה איכא למיפרך על אלו קלים וחמורים: כד] דברים בעלמא (ש"מ): כה] צ"ל מטמא (בה"ז וצ"ק): כו] והוא תירוץ של הר' חיים בתוס' סוד"ה והיכן (גליון): כז] כוונתו לקו' תו' בסד"ה היכן מוזהר וכו' והר"ה תי' דלאנינות לא אמר לו משה וכו' עד שפיר אישתרוף ע"ש (גליון):

שיטה מקובצת (המשך)

ולאינו כן דלא היה להם לשורפה בשביל זה דאין בו אלא אזהרה. דאל"כ תיקשי מה ענין זה אצל זה כיון דלאינו מיירי רק באזהרה וקרא (משמע) בשריפה נמי איירי. וא"ת א"כ [לעיל] כי פריך מאי טעמא לא יליף מהן הקריבו ומשני קסבר מפני טומאה נשרפה, (והן) [והלא הן] הקריבו לא אתיא לחילול אלא לאזהרה כמפורש הכא. וי"ל דעדיפא מיניה משני דמשמע טפי לענין [חלול] דעל ידי בא שריפה [ולפיכך פירש דקרא] בחילול מיירי דהיינו מחמת טומאה. ומ"מ קשה דבפ' כיצד צולין כו' עד דילמא ה"ק שמא עברתם על אזהרה [והביא] פגימה וטעיתם לשורפה על כך דדרשינן גבי אנינות, וי"ל דלאנינות לא אמר [כו'] עד [ספיר] אשתרוף. וא"ת היא גופיה קשיא מה לי היכא שאמר משה בפירוש (ומה לין (לא מה) שלא אמר בפירוש, כיון דמ"מ אמת שמשה אמרה, שכך אמה למד מתשובתו של אהרן. וי"ל דטעמא בהא איכא [למימר] דלעולם אין לנו לומר שיתלה משה הדברים בטעות אא"כ היתה הוכחה קצת מתוך תשובתו שהיו טועים. הילכך גבי אנינות שלא דיבר לו משה מתחילה רק מכיאת דם לפנים ויצא חוץ ומתוך תשובתו של אהרן אין לנו למדין מה אמר לו משה. דהיינו דאמר לו משה מפני מה שרפתם אותה ומידו לא ידעו כלום, והשיב אהרן מפני אנינות נשרפה, הילכך אנו אומרים לו משה שמא עשיתם לומר דאנינות מחלל העבודה דלא

[illegible]

דאיכא ה) **למיפרך הכי כו'.** יש לדון (ו) כו' ויש להקליף ולא נדע מאיזה נדרום הלכך כל חדא תיקו בדוכתה ככתיבתה סתם כשהותרה אינות לכ"ג סתם בין ביחיד בין בצבור הותרה וכשנאסרה להדיוט בין ביחיד בין בצבור נאסרה וכשהותרה טומאה בצבור הותרה אף לכהן הדיוט וכשנאסרה בקרבן יחיד נאסרה אף לכ"ג: **קדושים יהיו.** גבי טומאה כתיב בתמור ולא יחללו וגו' כי את אשי ה' לחם וגו' בחילול קדשים הכתוב מדבר: **דנפקא ליה מוינזרו.** דכתיב ביה חילול: **וגימא תנהו ענין וכו'.** דמייהו סליק לא יקרחו קרחה וסמיך ליה קדושים יהיו: **אלא** לא גרס ז): **עבול יום דאם עבד במיתה.** שיגיעה הוא לומר לא מצית למיתני ח) תנהו ענין לקורחה קרחה דמיתה גבי טבול יום שעבד ט) לפיכך לה בסנהדרין בתלו הן הנסרפין (דף פג.) וגמר י) חילול חילול מתרומה ומחילול דהתם קרא יליף לה נאמר כאן חילול ונאמר בטמא וטבול יום שאכלו תרומה חילול ומתו בו כי יחללוהו מה להלן במיתה כו' והלכך הוחיל והתם קרא לג"ש מתרומה אמת ולא מפרש ביה במתי קאי לא תתנהו ענין אלא לפסולין לתרומה יא) דילפי' מיניה דפסול בתרומה מחיל עבודה יב) כו': **למה לי דכתב רחמנא טמא וטבול יום כו'.** אטמא לא קמיבעיא ליה דאי לאו כתב טמא לא הוה אמינא דאיכא מאי לן חד מייהו שיחלל עבודה דהא עבול יום בלא מיום ענין לטמא יג) לפיכך ואי לא הוה כתב טמא בוינזרו הוה אוקימנא לקדושים יהיו בטמא וכן מחוסר כפורים נמי לא כתב בה יד) חילול אלא מדאיקרי טמא לפיכך ליה לקמן (כ) וכי מיבעי ליה לרבה טבול יום ומחוסר כפורים קמיבעיא בט): **במחוסר כפורים טבול יום לא אתי מיניה שכן מחוסר מעשה.** הבאת קרבן. תאמר בטבול יום שאינו מחוסר כט) הבאת קרבן ושימשא ממילא ערבא (ו) בטמא ליכא למימר דלא אתיא מיני' דהא איהו נמי מחוסר טבילה ועוד דטמא לא קמיבעיא ליה מדלא קאמר בסיפא דמילתא לא לכתוב טמא ותיתי מהכך דמו לא הוה ליה לשנויי עלה מידי: **קלישא ליה טומאתו.** דמחוסר כפורים יא) שהרי העריב שמשו ותו ליכא פירכא דמה הלך יב) דהוה ליה חד מייהו נמי שאינו מחוסר מעשה: קסבר

אלא איכא למיפרך הכי ואיכא למיפרך הכי
אכל חדא וחדא תיקו בדוכתיה: טבול יום: מנלן ב) דתניא רבי סימאי אומר רמז לטבול יום שאם עבד חילל מנין ת"ל ג) קדושים יהיו ולא יחללו אם אינו ענין לטמא דנפיק 2 מוינזרו תנהו ענין לטבול יום אימא תנהו ענין לקורח קרחה ולמשחית פאת זקן טבול יום דאם עבד במיתה מנא לן דגמר חילול חילול מתרומה ד) דפסיל בתרומה מחיל עבודה דלא פסיל בתרומה לא מחיל עבודה אמר רבה למה לי דכתב רחמנא טמא וטבול יום ומחוסר כפורים צריכי דאי כתב רחמנא טמא שכן מטמא בטבול יום מחוסר כפורים לא אתי מיניה שכן פסול א) בתרומה במחוסר כפורים טבול ב) יום לא אתי מיניה שכן מחוסר מעשה מחדא ג) לא אתי תיתי חדא מתרתי בהי לא לכתוב רחמנא לא לכתוב במחוסר כפורים ותיתי מהנך מה להנך שכן פסולים בתרומה אלא לא לכתוב רחמנא בטבול יום ותיתי מהנך דמאי פרכת מה להנך שכן מחוסרים מעשה סוף סוף קלישא לה ד) טומאתן

דהני ק"ו סתרי אהדדי מה שאין כן בהנהו והטעם ה) כמו שפירש בקונט' משום דנכתבו הכתובים סתם דכשהותרה אינות לכ"ג סתם בין ביחיד בין בצבור הותרה וכשנאסרה להדיוט בין ביחיד בין בצבור נאסרה וכשהותרה טומאה בצבור הותרה אף לכהן הדיוט וכשנאסרה בקרבן יחיד נאסרה אף לכ"ג ואם במה שלא מלקין ו) הכתובים נדון למלק על ידי ק"ו אמאי פשיטא בהאי מנהגא דיש לדרוש חלוף ולהמליף את כולן הלכך אמרינן כל מדא ומדא תיקום ז) בדוכתיה א): **טבול יום מנא לן.** תימה תיפוק לי מדכתיב גבי טבול יום ח) ובא השמש וטהר מכלל שהוא טמא כדדרים לקמן ו) מחוסר כפורים מדכתיב וטהרה מכלל שהיא טמאה ותיקן ה"ר חיים דגבי טבול יום איכא למידרש וטהר טהר יומא ב) כדדרשינן בשמעתא קמייתא דנכרכות (דף ג.) אבל וטהרה לא שייך למידרש הכי ואע"ג דבפ' הערל (יבמות עד.) דרשי' וטהרה ג) לטבולת בד) יום אלון ידי מכלל מחוסרת כפרה היא ועל ידי מכלל שהיא טמאה לא אתי מיניה טבול יום גרידא ומיהו קשה דאיכא קרא אחרינא בקדשים לא יאכל עד אשר יטהר דמוקמינן בפרק הערל (שם) בזב בעל שתי ראיות דלאו בר קרבן הוא ולענין תרומה ומעמ מכלל שהוא טמא ויש לומר דרבי סימאי דדרים הכא בטבול יום מקרא אחרינא סבר לה כתנא [דפליג התם אתנא] דבי רבי ישמעאל דמוקי ליה התם בזב בעל שלש ראיות ומאי עד אשר יטהר עד דמייתי כפרה ומיהו קשה דגבי נגיעת בה) כלי כתיב [ויקרא יא] במים יובא וטמא עד הערב וטהר [מכלל שהוא טמא] בו) ונדרך לומר דאי לאו קרא דר' סימאי דהכא דדרים בטבול יום מולא יחללו לא הוה דרשינן מחוסר כפרה מוטהרה מכלל שהיא טמאה ולא בטבול יום מוטהר מכלל שהוא טמא משום דקליש טומאתייהו אבל מכיון דאסכמן קרא בהדיא לטבול יום ואע"ג דקליש טומאתיה מו דרשינן שפיר מוטהרה ממחוסר כפרה ותימה בו) במים יובא וטמא הלא מפורש בהדיא לטבול יום דאיקרי טמא וי"ל דלריך קרא גבי עבודה דלא בח) יחללו דשמעתין וגבי אכילת תרומה וקדשים קרא אחרינא בפרק הערל (שם) ולא יליפין מהדדי אבל וטהרה דכתיב גבי יולדת דרשינן בט) מייתי ממחוסר כפרים דאסור בקדשים פרק הערל וגבי דמחלל עבודה לקמן בפרקין (יט.): דאשה כשרה לשחוט קדשים כדתנן ריש כל הפסולין [לקמן לא.]: מ"מ שייך בה מילול עבודה ותימה דגבי זב וזבה ובעל קרי ושכבת זרע כתיבי כמה פעמים [ויקרא טו] ורחץ במים וטמא עד הערב אלמא טבול יום איקרי טמא בין לעבודה בין לקדשים דקראי סתמא כתיבי ואיקרי טמא לכל מילי ועוד קשה דבפ' שלשה מיינין (מיר מה.) ובפ' אלו הן הגולין (מכות דף ח.): אמרינן טמא יהיה לדרות טבול יום עוד טומאתו בו לדרות מחוסר כפרים לענין ביאת מקדש והשתא ל"ל קרא הא איקרי טמא לענין עבודה ולאכילת קדשים וכי תימא דלא גילף ביאת מקדש מנייהו (ועוד) קשה שהרי קרא דורחץ במים וטמא עד הערב סתמא כתיב דטבול יום איקרי טמא לכל מילי ואפי' לביאת מקדש ועוד תימה כיון דדרשי' טבול יום מטמא יהיה למה אילטריך תו עוד טומאתו למחוסר כפרים תיפוק לי מוכפר עליה הכהן וטהרה כדדרשינן לקמן בפירקין מכלל שהיא טמאה לענין עבודה ובפ' הערל (יבמות דף עד.): לענין אכילת קדשים נדרום נמי לענין ביאת מקדש דקרא בכל מילי מיירי שהיא טמאה קודם כפרה ו) ואין לתרץ נמי דאי לאו אלא חד רבוא הוה מוקמינא ליה במחוסר כפרים משום דמחוסר מעשה ולא בטבול יום משום דשמשא ממילא ערבא דאם כן הוה ליה למימר איפכא טמא יהיה לדרות מחוסר כפרים עוד טומאתו בו לדרות עבודה ונראה לתרץ דלענין ביאת מקדש לא הוה דרשינא מחוסר כפרים מוטהרה מכלל שהיא טמאה משום דבכרת כתיב אים אשר יטמא ולא יתחטא [במדבר יט.] דמיירי בטומאת מת אבל מחוסר כפרה דלא שייך כמה לא ליהוי בכרת ז) ועוד י"ל דלריך קרא לרבות עבול יום [משום דבכרת דטומאת מקדש כתיב ולא יתחטא] דמשמע אבל נתחטא שהוה ושנה וטבל דלאו מחוסר מעשה הוא כגון טבול יום לא הוי בכרת ומהני טעמי אחי שפיר דליכא למימר למה לי קרא הא איתקש קדש למקדש דהא א) קרא דביאת מקדש מיפתעי לפטורא וקרא ובא השמש וטהר אילטריך משום דכתיב בשכך דקיל טפי מנדה ושכבת זרע: **הג"ה** ולאמאי דפריסית דמוטהרה מכלל שהיא טמאה לא הוה מרבינן מחוסר כפורים מי לאו דאסכמן עבול יום מקרא דרבי סימאי קלת קשה הא דקאמר בסמוך דאי כתב רחמנא במחוסר כפורים עבול יום לא אתי מיניה הא לא אתי לן מחוסר כפורים מי לאו דאסכמנא קרא בעבול יום ו"ל שרולה לומר אי כתב רחמנא מחוסר כפורים בפירוש וכי האי גוונא ב) בפרק כילד (יבמות דף כג.) ב) גבי שפחה ונכרית ומיהו קשה אי להאי אתיא א"כ ניכתוב רחמנא עבול יום ומחוסר כפורים בהדיא ולא ליכתוב טמא וי"ל דכיון דלא מסכמא ב) לריכותא בהני לא חש לדקדק: **רמז לטבול יום שאם עבד חילל מנין.** הוה מלי למילף מיושב או מנבול מוס ומד מהנך: **דגמר חילול חילול מתרומה.** הקשה ה"ר חיים

כיון דטבול יום ליף מתרומה אם כן טבול יום שאכל תרומה יהא במיתה ובפ' הנסרפין (סנהדרין פג.) לא חשיב טבול יום ושמא הוא הדין א"נ כי היכי דממעטי התם (דף פד.) רבנן בעל מום שאינם מלכתיב בו ולא בעל מום ה"ה ומתו בו לכתיב בתרומה בו ולא בטבול יום ומיהו טמא שאינם אין למעט מדכתיב בו דלהכי אהני גז"ש דחילול חילול וכן טבול יום שאינם נמי הוי במיתה כדאיתא הכא והתם והייטו טעמא דדמי לטמא טפי מבעל מום [ה) ונראה דה"ה לתרומה דלא ממעטינן טבול יום וכן פירש בקונטרס בהדיא דטבול יום שאכל תרומה במיתה ויש ליתן טעם דלא חשיב ליה התם משום דטמא וטבול יום מחד קרא נפקי דהכי כתיבי קראי בפרשת אמור אל הכהנים ובא השמש וטהר ואחר יאכל מן הקדשים וגו' והדר כתיב ולא ישאו עליו חטא ומתו בו כי יחללוהו וקלת תימה היכי יליף התם בסנהדרין מחוסר כפורים שאינם במיתה משום דאיקרי טמא וטמא יליפין חילול חילול מתרומה נימא דפסול בתרומה במיתה ודלא פסול בתרומה לא כדאמרינן הכא דפסול בתרומה מחיל עבודה כו' ויש לומר כיון דמחיל עבודה לא יחללו כל דאיקרי טמא [סברא היא דחילול חילול מתרומה פרק הנסרפין דהוי במיתה בתרומה:

מסורת הש"ס

ה) סנהדרין פג., ב) [ע' תו' לקמן כח: ד"ה מסתבר], ג) פסחים צ:, ד) [וע' היטב תו' מנחות סב: ד"ה ויהיו ודף נט. ד"ה ומתא ומחוקן כג: ד"ה ותהא], ה) ויקרא כב ז, ו) דף יט:, ז) ע' בתוספי מהרש"א בסנהדרין פג: יעיין ל"ק, ח) ושם ד"ה ואי.

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה דאיכא וכו' יש לדון כך יש: (ב) ד"ה למה לי וכו' לקמן דף יט ע"ב וכו' מיבעי וכו' קמיבעיא ליה הס"ד:

שינויי נוסחאות

א) ל"ל פוסל וכן לשון פוסלים בתרומה שם: ב) ל"ל תרוייהו לא אתו מיניה כי"ב נו: ג) ל"ל חדא מחדא כי"מ ורא"ש: ד) ליה טומאתו כל"ל שמכי"ר וכי"ה בדש"ר: ה) ל"ל איכא שם: ו) בלומר יש לדרוש ולהחליף ולא נדע כל"ל צ"ק: ז) גרס ה"א טבול יום כו' במיתה מנא לן, ושניא הוא כו' כל"ל והל"ל שמכי"ר: ח) כד"ו למיתבה. ונס"מ לא מצית לאוקמי באם אינו ענין לקורחה כו': ט) שעבד מינה ילפינן כל"ל שם: י) ל"ל דגמר שם: יא) כש"מ ניסף היינו טבול יום: יב) עבודה ומינה דלא פסיל בתרומה לא מחיל עבודה כל"ל ותיקם כו' נמקך שם: יג) לטמא הוא דילפינן כל"ל שם: יד) ביה שם: טו) קמיבעיא ליה כל"ל. ומה"ד ה"ג במחוסר שם: טז) מחוסר מעשה דשמשא ממילא ערבא ושמא ליכא כו' כל"ל שם. ועי' טה"ק: יז) כש"מ נוסף לענין קדשים: יח) להצד וכו' מיניהו כמי שאינו כל"ל שמכי"ר: יט) שהטעם כאן במו כל"ל שם. ומעיל שמואל תיקן ועי"ל שהטעם כמו: כ) חלקי וכי"ה בדש"ר: כא) כש"מ נוסף בכתיבתה סתם. והוא עפ"י רש"י: כב) כש"מ נוסף ולא קאי וטהר אגברא: כג) ל"ל טהרה ע"פ ודש"ש, והיינו קרא דמלאת ימי טהרה: כד) לטבול יום שהיא טבולת יום דמשמע אבל וכו' דפרה נמי היא כו' כל"ל שם: כה) ס"מ תרומה בכלי שרת: כו) המוקף ליתא בס"י בתוס' סנהדרין. ובס"מ הוסיפו. ועי' טה"ק שמיבב הגיהכא הראנה: כז) ותימה כו' עד סה"ד הוא הג"ה שם: כח) ל"ל ולא דדרשינן שמכי"ר וכי"ה בדש"ר: ל) גי' ל"ק ובעי"ז בתוס' סנהדרין וצריך נמי קרא לרבות טבול יום דמשמע אבל וכו' דשאר נמקך. ומהכרש"א בסנהדרין כ' לתלק בין הכא לתסם הנעת גזרפא דיקן על מכונה. ובל"ק כתב לתמה דבריו עי"ש: לא) נדל"ל דה"א והוא ר"ת דהוה אמינא. ועי' מהר"ש ש"ף ד"ל בל"ל קה: לב) גוונא איכא בפרק שם: לג) אשבחנא בל"ל, ותיקם בהני נמקך שם: לד) גי' מ"ע ובעי"ז בתוס' בסנהדרין ומיהו לא יתכן בלל דלענין תרומה ממעטי טבול יום ששימש דהיא גופא מתרומה יליפא לא ממעטינן ליה לכן נראה דה"ה וכו': לה) עבודה בדנפקא לן שם וכי"ה בתוס' סנהדרין: לו) דגמרינן מתרומה דהוי במיתה כו' כל"ל ונמקר שם: לז) ס"מ.

יא א מי' פ"ג מהלכות פיאת מקדש הלכה ו:

תורה אור השלם

1. קדשים יהיו לאלהיהם ולא יחללו שם אלהיהם כי את אשי יהוה לחם אלהיהם הם מקריבם והיו קדש:
ויקרא כא, ו
2. דבר אל אהרן ואל בניו וינזרו מקדשי בני ישראל ולא יחללו את שם קדשי אשר הם מקדשים לי אני יהוה:
ויקרא כב, ב

מוסף רש"י

דנפיק מוינזרו. גבי מקריביס בטומאה כתיב, דקמיין ליה כל מיס אשר יקרב מכל זרעכם (לעיל סו.):

שיטה מקובצת

כל חדא וחדא. יתקו בדוכתיה. כלומר אם כתב לאלון בכתוביה ולומר דלא מיירי בכל ענין מ"מ תעשה קלים ומחמירים לחוליא מהם דכרים שאינם, אלא ודאי אין לחוליא ולגרוע על הכתובים בכתובים, והא דשרי דחמנא אוקן (בכרכ"ג) אין לאלון בין קרבן לגיר בין קרבן יחיד דבאמר דחמנא אוקן כהן הדיוט בכל ענין אמרי בין בקרבן יחיד בין בקרבן לגור, וקרבן לגור דשרי רחמנא [בטומאה] בין בכהן גדול ובין בכהן הדיוט, ובאמר רחמנא קרבן יחיד בטומאה בין בכהן גדול ובין בכהן הדיוט כל חד יחיד בדוכתיה. (הגה"ר"ם): כל הדא וחדא. עיין מנחות דף נט ע"ב (תוי"ט ומתן), דף סב ע"ב (תוי"ט והיין): דפסיל בתרומה בו'. תימה הרי (טבול יום) [מחוסר כפורים] לא פסיל בתרומה ומחיל העבודה, וי"ל דלא קאמר דכל דלא פסיל לא מחיל העבודה, דאמ"ש דאם נוכל לחוליה מעסקון למחלל עבודה שפיר ניחא אע"ג דלא פסיל בתרומה, אבל הכא ה"ק לא דעיגון בתתי מיירי קרא דבן בתם אינו ענין הלכך ליה לן לחוקמי דלא יחללו רק בתתן דפסיל בתרומה כיון דנפקא לן שזה שבא בתם אינו ענין (זה) [הדין בתיבה מתילול חילול דתרומה, ולא בקולה קרחה דלא פסיל בתרומה ואע"ג דלא סליק [לאלון] מיניה (הגה"ר"ם): ה"ל לכה ל' דכתב רחמנא טבול יום [מחוסר כפורים. ול"ע טמא, דאי לא כתיב טמא כו' (כמתוס' בדש"י ד"ה למה לן) (הגה"ר"ם): שוב שוב קרישא בו'. ותימה לגעיל קאמר בתחוסר כפורים טבול יום לא אתי מיניה שכן מחוסר מעשה, ואמאי לא קאמר דמ"מ קלישא ליה טומאתו דמחוסר כפורים דסבי קאמר ליה הטמא אע"ג דמן הלל הוא ד"ס מדא מחדא, וי"ל דלא דמי (דלגעיל גבי מחוסר כפורים ר"ל מחוסר מעשה שמחוסר כפרה (מהו) [מה] שאינו בן בטבול יום, אבל הכא מחוסר מעשה דקאמר אינו ר"ל מחוסר כפרה דאם טמא לאו מחוסר כפרה הוא כגון טמא שרץ וטמא מת ומגע זוב, אלא ר"ל שכן מחוסר מעשה יותר מטבול יום דשמשא ממילא ערבא, הלכך קאמר שפיר דקליש טומאתו דמחוסר כפורים כיון שבעל הטעיל שמשו לא מקרי מחוסר מעשה אלא מחוסר כפרה מיקרי ושמא לאו מחוסר כפרה הוא הלכך לא שייך למפרך מדלי (הגה"ר"ם דיה): תוד"ה בבי יום בו' ושהו: קשה דגבי נגיעת בלי כתיב בו' ובה. מכלל שהוא טמא, אלמא דטבול יום איקרי טמא, וי"ל דאי לאו קרא דרבי סימאי דדרים הכי דטבול יום מחלל עבודה, ממה דטבול יום איקרי טמא לא נפקא ליה, דאיכא למימר דקליש טומאתיה לענין אכילת אכילת העבודה, וכ"ש ולכלה מחוסר כפורים נפקא לן דמחלל עבודה מוטהרה מכלל שהוא טמאה ולא אחרינא דקליש טומאה, וי"ל דלאחר דגלי לן ר' סימאי מקרא דלא יחללו דטבול יום מחלל עבודה אע"ג דקליש טומאה: (הגה"ר"ם):